

Beslut

---

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Matpedagogerna i Sundbybergs kommun

Matpedagogerna AB

Dnr 44-2010:5108

per-erik.lorentzon@jbeducation.se

2011-06-17

1 (3)

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Matpedagogerna i Sundbybergs kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Matpedagogerna skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Matpedagogerna i Sundbyberg är en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de nationella kraven på en fristående gymnasieskola. Dock bedömer Skolinspektionen att skolan behöver vidta åtgärder inom ett antal områden. Det systematiska kvalitetsarbetet måste förbättras. Skolan saknar en fullständig sammanställning av skolans resultat i samtliga ämnen och kurser. Rektorn följer inte upp och utvärderar inte skolans kunskapsresultat över tid och använder inte kunskapsresultaten som en av utgångspunkterna i skolans kvalitets- och utvecklingsarbete.

Av skolans kvalitetsredovisning samt av nationell statistik framgår att 86 procent av eleverna nådde grundläggande behörighet till universitet och högskola läsåret 2009/10. Genomsnittet för riket samma år var 73 procent. Det genomsnittliga meritvärdet för skolans elever var 13,0 läsåret 2009/10. Motsvarande värde för hela riket var 12,7 samma år. Skolan måste intensifiera sitt arbete så att fler elever når målen för utbildningen och behörighet till universitet och högskola.

Eleverna säger sig trivas på skolan som enligt deras uppgift utgör en lugn och trygg miljö där alla tillåts att vara sig själva. Klassråd och elevråd finns på sko-

lan men eleverna upplever att deras möjlighet att utöva inflytande över sin skolsituation och sin utbildning är begränsad. Eleverna efterlyser en dialog med skolledningen.

Vid intervjuerna med lärare och elever framkommer att man inom de olika inriktningarna inom Hotell- och restaurangprogrammet har olika rutiner vid till exempel kunskapsuppföljning, närvarokontroll och genomförande av APU.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Matpedagogerna identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå behörighet till universitet och högskola (9 kap. 8 § 1985 års skollag).
- Lärarna ger inte eleverna och deras vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling (9 kap. 8 § 1985 års skollag).
- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning (2 kap. 8 § 1985 års skollag, 2 kap. 4 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen (9 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (9 kap. 8 § 1985 års skollag).
- Betyg utfärdas inte enligt författningarnas krav (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 7 kap. 10 § gymnasieförordningen, Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg och samlat betygsdokument i gymnasieskolan (SKOLFS 2009:36) § 1).
- All undervisning på skolan bedrivs inte med hjälp av lärare som är anställda av huvudmannen (9 kap. 8 § 1985 års skollag).
- Utbildningen sker inte inom ramen för skolans tillstånd (9 kap. 8 § 1985 års skollag).

Skolinspektionen har i tillsynen av Matpedagogerna identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.
- Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och form.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen **senast den 19 september 2011**.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter att de nya skolförfattningarna trätt i kraft den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas hur författningarna eventuellt har ändrats

I ärendets slutliga handläggning har utredare Kjell Gyllenswärd deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Birgitta Olsson
Undervisningsråd

Kopia till
Sundbybergs kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Matpedagogerna
Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Matpedagogerna

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundbybergs kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Matpedagogerna den 26 och den 27 april.

Huvudmannen för Matpedagogerna får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektor, ett urval av lärare och elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sundbybergs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte utövat sin rätt till insyn.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Matpedagogerna

Matpedagogerna	Antal elever
Fristående gymnasieskola	178

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynen 2011.

Skolverket beslutade den 8 november 2001 (Dnr 44-2001:1441) att Matpedagogerna i Sundbybergs kommun har rätt till bidrag för utbildning motsvarande Hotell- och restaurangprogrammet med inriktningarna Hotell samt Restaurang och måltidsservice. Den 30 mars 2004 inkom huvudmannen med ansökan om rätt till bidrag och därmed statlig tillsyn för gymnasieutbildningen Restaurangkonditor. Enligt Skolverkets beslut den 26 januari 2005 (Dnr 44-2004:327) avskriver Skolverket ärendet. Skäl för beslutet är att Skolverket bedömer att den sökta inriktningen Restaurangkonditor ryms inom ramen för det tillstånd huvudmannen sedan tidigare innehar.

Utbildningen motsvarande Hotell – och restaurangprogrammet ska i bidragshänseende hänföras till Hotell- och restaurangprogrammet.

Huvudman för skolan är vid tillsynsbesöket Matpedagogerna AB med organisationsnummer 556290-1511.

Den 21 april 2011 inkom ansökan om byte av huvudman till Novum kompetens- och datautveckling AB.

Verksamheten vid Matpedagogerna startade läsåret 2002/03 och omfattar utbildningarna Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Kök/Servering, Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Hotell samt Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Restaurangkonditor. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 178 elever.

Tillsynsprotokoll för Matpedagogerna

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och tillgång

Särskilt stöd

Avgifter

Rektors beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå behörighet till universitet och högskola.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Av skolans kvalitetsredovisning samt av nationell statistik framgår att 86 procent av eleverna nådde grundläggande behörighet till universitet och högskola läsåret 2009/10. Genomsnittet för elever på Hotell- och restaurangprogrammet i riket samma år var 73 procent. Under läsåren 2005/06 till 2008/09 har den andel elever som nådde grundläggande behörighet till universitet och högskola varierat mellan 84 och 95 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen var 13,0 för skolans elever läsåret 2009/10. Motsvarande värde för elever på Hotell- och restaurangprogrammet i hela riket var 12,7 samma år.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § första stycket 4 p 1985 års skollag

Motivering:

Av skolans 21 pedagoger saknar nio lärarbehörighet. Fyra av dessa lärare är tillsvidareanställda. En utbildningsplan finns för de tillsvidareanställda lärarna som saknar pedagogisk utbildning. I skolan pågår ett arbete för att tillse att samtliga lärare har behörighet och utbildning för den undervisning de bedriver.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna ger inte eleverna och deras vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

På skolan finns det inte någon standardiserad form för att informera eleverna om deras kunskapsutveckling. Detta medför, enligt lärarna, att informationen till elever och vårdnadshavare blir allmänt formulerad och inte knyter an till kursplanernas mål. Enligt lärare och elever informerar inte alla undervisande lärare mentor, som är den som i sin tur ska informera elev och vårdnadshavare, om elevernas kunskapsutveckling. I vilken utsträckning eleverna får information om sin kunskapsutveckling beror på vilken inriktning på Hotell- och restaurangprogrammet eleven går.

Enligt eleverna genomförs inte alltid utvecklingssamtalen en gång per termin. Skolan har under läsåret 2010/11 arbetat med att ta fram en individuell studieplanering som är korrekt för varje enskild elev. Av de studieplaneringar som Skolinspektionen tagit del av framgick inte vilken kurs som lästes utöver programmet för de elever som beräknades nå mer än 2 500 studiepoäng.

Huvudområde: Pedagogisk utveckling och ledning av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

9 kap 8 § 1985 års skollag

2 kap. 4 § Förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

Motivering:

Rektorn är inte förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Enligt rektorn, lärare och elever har rektorn inte gjort lektionsbesök. Enligt lärarnas uppgift kan rektorn inte veta om de, i sin undervisning, lever upp till kursplanernas mål och övriga krav i styrdokumentet. Detta tas, enligt lärarna, inte heller upp på de

medarbetarsamtal som lärarna haft med rektorn. Rektorn, som tillträdde i januari 2010, bekräftar vid intervjun att hon inte har något system för detta och att hon inte har hunnit följa undervisningen.

Det finns två arbetslag på skolan och tid finns för arbetslagskonferens 1,5 timme i veckan. Rektorn är för det mesta med vid konferenserna, men det finns, enligt lärarna, inte tid till pedagogiska diskussioner under dessa.

Den nuvarande rektorn började på skolan i januari 2010. På grund av att skolan har bytt ägare, organisationen omstrukturerats och elevunderlaget minskat har stor del av rektors arbetstid används till att administrera detta, enligt rektorn och lärarna. Lärarna efterlyser även en tydligare rollfördelning mellan rektor och huvudman.

Huvudområde: Pedagogisk utveckling och ledning av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolans kvalitetsredovisning innehåller uppgifter om andel behöriga till universitet och högskola och genomsnittlig betygspoäng från år 2009 och år 2010. En tabell över resultat på de nationella proven i engelska A, engelska B, matematik A och svenska B och satta betyg i dessa ämnen år 2010 finns också redovisat i skolans kvalitetsredovisning. Utöver dessa uppgifter finns inte någon sammanställning av skolans kunskapsresultat. Skolans kvalitetsredovisning innehåller inte heller någon analys av kunskapsresultaten.

En sammanställning som omfattar kunskapsresultaten i samtliga kurser saknas på skolan. Rektorn för Matpedagogerna har inte systematiskt följt upp och utvärderats skolans kunskapsresultat i samtliga kurser över tid och inte använt kunskapsresultaten som en utgångspunkt i skolans kvalitets- och utvecklingsarbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolan genomför arbetsplatsförlagd utbildning, APU, under alla tre skolåren. En del kurser genomförs uteslutande på elevens APU-plats. Eleverna uppger att de inte alltid har kännedom om vilka kursmoment som ingår i den arbetsplatsförlagda utbildningen och inte heller hur de kommer att bli bedömda på dessa. Lärarna uppger att vissa APU-platser inte kan tillhandahålla träning på alla moment som kurserna innehåller.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

På skolan finns klassråd och elevråd. Elevrådet träffas ungefär en gång i månaden enligt eleverna. Rektorn och lärarna brukar inte vara med på elevrådsmötena och eleverna uppger att de saknar en återkoppling från skolledningen och att de har svårt att se vilken funktion elevrådet fyller när de inte får den responsen.

Vid elevintervjun framkom att elevernas upplevelse av i vilken utsträckning de kan påverka sitt eget lärande skiljer sig beroende vilken inriktning på Hotell- och restaurangprogrammet de går.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Betyg utfärdas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap 9 § Förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet

7 kap. 10 § gymnasieförordningen, Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg och samlat betygsdokument i gymnasieskolan (SKOLFS 2009:36) § 1

Motivering:

Av de slutbetyg som Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilken kurs som eleven har läst utöver fullständigt program. Vem som är huvudman för skolan framgår inte heller av slutbetygen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

All undervisning på skolan bedrivs inte med hjälp av lärare som är anställd av huvudmannen.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolans lärare i Idrott och hälsa är konsult och således inte anställd av huvudmannen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömning:

Utbildningen sker inte inom ramen för skolans tillstånd.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolverket beslutade den 8 november 2001 (Dnr 44-2001:1441) att Matpedagogerna i Sundbybergs kommun har rätt till bidrag för Utbildning motsvarande Hotell- och restaurangprogrammet med inriktningarna Hotell samt Restaurang och måltidsservice. Den 30 mars 2004 inkom huvudmannen med ansökan om rätt till bidrag och därmed statlig tillsyn för gymnasieutbildningen Restaurangkonditor. Enligt Skolverkets beslut den 26 januari 2005 (Dnr 44-2004:327) avskriver Skolverket ärendet. Skäl för beslutet är att Skolverket bedömer att den sökta inriktningen Restaurangkonditor ryms inom ramen för det tillstånd huvudmannen sedan tidigare innehar.

Vid tillsynsbesöket framkommer att Matpedagogerna bedriver utbildning med följande inriktningar på Hotell- och restaurangprogrammet: Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Kök/Servering, Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Hotell samt Hotell- och restaurangprogrammet - inriktning Restaurangkonditor. De poängplaner som enligt huvudmannen utbildningen bedrivs efter idag, stämmer inte överens med de poängplaner som ligger till grund för Skolverkets beslut den 8 november 2001.

Enligt Skolinspektionens bedömning ryms inte dessa utbildningar inom det tillstånd som huvudmannen innehar och huvudmannen ombeds därför inkomma med ansökan om förändring i kurs-och poängplaner.
